

"Школярик"

• Ми подорожуємо

Усього за 18 кілометрів від Києва, поблизу села Бу-зова, можна сміливо виру-шити на сто років назад у часі і потрапити в давнє українське село. «Українське село» - це ет-нографічний центр народ-ної культури. Цей затиш-ний куточок був створе-ний у 2008 році. На тери-торії етнографічного му-зейного комплексу пред-ставлена Середня

Наддні-прянщина, Слобожанщина, Полісся, Поділля, Карпати і Півде-нна Україна. Начиння і предмети домашнього використання тут - суцільно оригінали, деякі після реставрації. Кожна хата, перевезена частинами і відтворена повністю такою, яка була.

В хаті з села Дідковичі відтворений традиційний інтер'єр для Житомирського Полісся XIX початку XX ст. Хата за

плануванням тридільна хата-сіни-комора. В ній представлені давні українські промисли та ремесла: ткацтво, вишивка, різьблярство, бондарство, бортництво, гончарство, плетіння та інше.

Традиційно в **Поліських хатах** з правого боку від входу стояла піч, з лівого висів мисник з посудом. Під стінами сто-яли стаціонарні лави, які пізніше були замінені диванами. Традиційно в хаті був стіл, скриня, лавки, стільці. За піччю, під стіною, стояв піл або ліжко, над ліжком жердка з одягом. Біля ліжка до стелі підвішена колиска. На покуті та стінах ві-шали багато ікон. Ікони традиційно прикрашали «завеска-ми» - довгими тканими рушниками, які призначалися для оз-доблення ікон.

На лівій від входу стіні висить дзеркало, а ближче до ікон народна картинка на склі – пара голубів. Прямо проти входу ткацький верстат. Під стіною дерев'яний диван, перед ним традиційно стіл і лавка. В кутку представлена традиційна по-ліська мальована скриня. В цій хаті багато різноманітних тканих виробів: килими, рушники, рядна, рядюжки, сорочки, скатертини, полотно. І це не випадково тому, що на Поліссі ткацтво було дуже розвинене і зберігалось ще майже до кін-ця ХХ століття. На диванах і біля верстата багато рушників -«завесок» на столі скатертини - «настольнікі», домоткане по-лотно з льону та конопель. В хаті показано багато килимів бо села Левковичі, Дідковичі, Беги з давніх давен славились килимарством.

Біля ліжка стоять цікаві дерев'яні жіночі черевики оздоб-лені різьбою. Дитяча колиска підвішена до сволока також ближче до ліжка. Біля печі, на припічку та в миснику пред-ставлений традиційний поліський керамічний посуд: глечи-ки - «гладишки», горщики, макітри, покритишки та інший різ-ний посуд. Ще біля печі в кутку стоять рогачі,

кочерги, дере-в'яна лопата для випікання хліба та дерев'яна діжа для тіста на стільчику перед піччю. Ще варто особливу увагу зверну-ти на бортництво представлене в цій хаті. Перед хатою сто-ять великі борти для бджіл, видовбані з цілих колод. А в ко-морі коробки та різні ножі для збирання меду, а на стіні ви-сить сітка пасічника.

• Це цікаво знати:

Римські цифри

Римські цифри -цифри древніх римлян. Система римських цифр заснована на вживанні особливих знаків (букв)для де-сяткових розрядів I = 1, X =10, C = 100, M = 1000 та їхніх половин V = 5, L = 50, D = 500. Натуральні чис-ла записуються за допомогою повторення цих цифр. При цьому, якщо більша цифра розташована перед меншою, то вони складаються (принцип додавання), якщо ж менша - перед більшою, то менша віднімає-ться від більшої (принцип віднімання). Останнє правило зас-тосовується тільки щоб уникнути **чотириразового** повторе-ння однієї й тієї ж цифри.

Наприклад, I, X, C ставляться від-повідно перед X, C, M для

Цифри	Приклади
I1	XVIII18
II2	XXXI31
III3	XLVI46
IV4	LXXV75
V5	XCII92
VI6	IC99
VII7	CCCII302
VIII8	CDXLI441
IX9	ID499
X10	DCXCV695
L50	DCCIL749
C100	MCMIX1909
D500	MCMLXXXIV1984
M1000	MIM1999

позначення 9, 90, 900 або перед V, L, D для позначення 4, 40, 400.

Наприклад,

- o VI = 5+1 = 6,
- o IV = 5 - 1 = 4
- o (замість III).
- o XIX = 10 + 10 - 1 = 19 (замість XVIII),

- о $XL = 50 - 10 = 40$ (замість XXXX),
- о $XXXIII = 10 + 10 + 10 + 1 + 1 + 1 = 33$ і т.д.

Система чудово працювала, але великі числа вимагали дуже довгих записів і у цей час не застосовується, лише в окремих випадках:

- о позначення століть (XV століття)
- о місяців при вказівці дат (наприклад, 1. V.1975)
- о порядкових числівників

Але римські цифри й досі прикрашають циферблати годинників, а на старовинних будівлях вони вказують рік будівництва.

• *Ми подорожуємо*

Страусина ферма

Найбільша в Україні страусина ферма – це оазис біля соснового лісу, що складається із струмка, ставків та пасовища з соковитою травою.

На фермі 18 гектарів віддано у користування екзотичним птахам і 60 гектарів на вирощування кормових трав. Ферму відкрили у квітні 2001 року, коли з Бельгії завезли 36 африканських страусів. І вже через півтора місяці в інкубаторі заворушилися перші ясногородські страусята. Страус – птах екзотичний, але своїми звичками схожий на курку, тільки великогабаритну. Із значним зростом, в середньому 2,7 метри, він важить до 160 кг. Та й яйця несе серйозних розмірів – близько 20 см у висоту і 16 см у діаметрі.

Страус, хоч і звиклий до тепла птах, але й при наших мо-розах відчуває себе досить комфортно. Взимку він зігріва-ється теплим пухом і накопиченим жиром. А влітку кондиці-онує себе розставленими крилами, оголяючи абсолютно "ли-сі" ноги, а також охолоджується за допомогою відкритого дзьобу.

Якщо у дитячому віці - до 3-х місяців - страусенята дуже схильні до всіляких захворювань і розладів, то дорослий і підлітковий птах абсолютно невибагливий і має багатирське здоров'я. Навіть на курячий грип та інші епідемії не звертає ніякої уваги.

Спеціально обучені люди, що люблять птахів, ретельно до-глядають за підшефними. Один, відволікаючи увагу сімей-них птахів, дозволяє іншому працівникові безболісно

потяг-нути з гнізда яйця та по-містити їх у інкубатор, де вже через 42 дні з'являть-ся схожі на їжачків пташе-нята, яких впродовж 1-го місяця всіляко оберігати-муть. Потім дітлахів пере-дають до більш дорослої дитячої

групи (до 3-х мі-сяців), після чого вони йдуть до "школи", де вчать-ся життю-буттю до першого дня народження. Після дня народження звідси вони вже потрапляють до "випускних", загород для дорослих птахів.

Під час екскурсій ми мали можливість поспостерігати за сімейством страусів, побачити новонароджене пташеня. Зі слів екскурсовода, не варто розслаблятися, оскільки удар дзьобом 30кг на квадратний см може наздогнати не тільки об'єктив фотокамери, але й, наприклад, зуби, що привабливо

блищать золотом. Якщо ж ви задумали налякати птаха для того, щоб подивитися, як він ховає голову у пісок, - поспішаю вас засмутити: по-перше - це міф, що склався з особливостей поведінки птаха уві сні; по-друге - у страуса відмінні слух та зір, тому виявлення кривдника відбувається швидко і здалеку; по-третє - швидкість бігу складає 60км на годину; і, нарешті, по-четверте - оскільки бігти в умовах ферми особливо нікуди, страус просто брикне ногою з силою 130кг на квадратний см, яка не тільки вас, а й коня на скаку зупинить.

- **Вітаємо наших іменинників:**

Вітаємо:

**Башинську Вікторію
Ковача Олександра**

**Девятака Назара
Осику Анастасію**

- **Крилаті слова. Фразеолгізми**

Жити на широку ногу.

Колись у Європі була поширена мода носити довге й велике взуття. Чим довше воно було, тим більше шанували людину. Довжина взуття визначала міру багатства. Інколи вона досягала півметра. Щоб зручніше було носити таке взуття, носки набивали сіном або загинали догори. Це й породило вираз жити на широку ногу. У переносному значенні фразеологізм означає: *жити з достатком, заможного.*

• *Ми подорожуємо*

Культурно-мистецький центр «Поліська хата»

Мальовниче село Городське розкинулося на лівому березі річки Тетерів, за 5 кілометрів від Коростишева. На одній із тихих і затишних вуличок стоїть **«Поліська хата» - культурно-мистецький центр**. Оселя збудована з дерева зрубним способом, покрита солом'яним дахом.

«Цей будинок нам подарували, - розповідає Інна Величко. Господар спочатку не хотів продавати нам цю хатинку, а коли дізнався, що ми тут хочемо зробити, то він нам її подарував. Це не музей, в якому все перев'язане стрічкою мов «руками не зачіпати», тут все живе - діюча піч, ліжка, на яких можна спати. За останній час «Поліську хату»

відвідали багато туристів. Ще недавно кругом хати буяла кропива. «Вважається, коли обійстя заростає кропивою, воно помирає. Ми дали друге життя цій оселі, коли звільнили її

від кропив'яних заростів. Думаю, цей двір більше ніколи не поросте бур'янами».

Архітектурний тип «Поліської хати» трикамерний: комора, сіни і «хата», себто одна чимала кімната, що разом з

прибудованим хлівом становить однорядну забудову - «довгу ха-ту», характерну будівлям кінця XIX ст.

У сінній частині житла виділено невелику кімнату, «степ-ку», яка слугувала місцем зберігання продуктів харчування. В ній розміщено невеликий кам'яний льох. Ліворуч від сіней – комора без вікон, з дерев'яною підлогою. У чотиривікон-ній житловій кімнаті глиняна підлога, діючі піч та груба, два ліжка, довгий дерев'яний стіл з лавками по обидва боки, полички з глиняним посудом.

Інтер'єр хати максимально відповідає реальному періоду її побудови. Предмети старовини – рушники, скатертини, по-суд, меблі – допомагають створити атмосферу музею у

рес-таврованій будівлі. Поруч з хатою збудовано невеликий хлів, покритий очеретом. За обійстям розкинувся фруктовий сад. Саме тут, після відвідування хати для нас був

накритий стіл. Ми спробували смачний борщ та справжню козацьку страву – куліш. Все це було приготовлено в печі цієї хати.

Після обіду ми по-грали в ігри і прийняли участь у май-стер-класі – вигов-ляли квітку соняш-ника. Додому ми по-верталися не тільки з враженнями, а ще й з подарунками.

До нових зустрічей і подорожей!
Гарних канікул!